

Vogels kijken langs De Digitale Snelweg

Nummer 81

Peter C. Meijer

Wereldhuismusdag

In een aankondiging voor de World House Sparrow Day werd 20 maart 2010 genoemd als dag waarop de Huismus centraal zou staan. Het meest opmerkelijke is dat de organisatie die deze dag aankondigde, uit India komt: Het bericht was verzonden door de Nature Forever Society, die gevestigd is in de stad Nashik in de Indiase staat Maharashtra. Natuurlijk is er ook een website: <http://worldhousesparrowday.org/index.html>. Op de website staat te lezen dat deze vogelsoort door heel veel mensen in de herinnering leeft vanuit de kindertijd. De Huismus hoort bij het geheugen van de jeugd. Menige vogelaar kwam tot zijn of haar hobby doordat hij in zijn jeugd genoten heeft van de Huismus. Huismussen gaan in heel veel gebieden achteruit in aantal. Daartoe worden verschillende oorzaken aangegeven. Het veranderen van het broedgebied, het gebrek aan insecten om de jongen te voeren en ook de toename van

mobiele telefoons met de daarbij horende straling vanuit telefoonmasten worden gezien als oorzaken voor die achteruitgang. Juist in dit jaar dat speciaal aandacht besteedt aan de biodiversiteit, is het van groot belang voor de Huismus een speciale dag in het leven te roepen. De organisatoren willen deze dag wereldwijd stimuleren. Dat blijft uiteraard ook zinvol na de Wereldhuismusdag. Aandacht voor het stedelijke gebied en de Huismus in het kader van de achteruitgang van deze soort vinden zij van groot belang. De organisatoren roepen op deel te nemen aan acties die de toekomst van de Huismus bevorderen. Daarbij gaat het niet alleen om vogelorganisaties, maar ook voor schoolkinderen kan het boeiend zijn aan een project waar de Huismus bij betrokken is, deel te nemen.

20th March 2010
World House Sparrow Day

THE THEME FOR 2010
WHSD AROUND THE WORLD
HOW CAN YOU PARTICIPATE?
PRESS / MEDIA

WHSD

If there is one bird you can remember from your childhood, it would probably be the House Sparrow. Since it lives in close proximity with humans, the House Sparrow is, for most of us, the first bird we learn to identify. Many bird watchers and ornithologists recall with fondness how the House Sparrow gave light to their passion for observing birds.

The association goes back centuries. No other bird has been associated with the day-to-day life of humanity like the House Sparrow. It is a bird that evokes fond memories and has been found mention in folklore and songs from time immemorial.

Till not very long ago, the House Sparrow was one of the most abundant and common birds in the world. But like all other plants and animals which were once abundant and now face a shaky future, their numbers are declining across their natural range. The reasons? Certainly, there is no one immediate reason for the decline of House Sparrow but a slew of causes. Its slow but noticeable disappearance has been labelled as one of the biggest mysteries of recent times. A leading news paper in the United Kingdom - a country that has witnessed one of the biggest declines of the House Sparrow in recent times - declared a call prior to anyone who could solve the mystery. Needless to add, the reward lies unclaimed.

The House Sparrow is believed to be declining for various reasons ranging from the destruction of its habitat to lack of insect food for the young and even the increasing microwave pollution from mobile phone towers. Please visit Reasons of House Sparrow Decline for more information.

A DATE WITH DESTINY?

World House Sparrow Day (WHSD), to be celebrated on 20 March 2010, will focus on raising awareness about the decline of the House Sparrow and throw light on the problems faced by the House Sparrow in its daily fight for survival.

World House Sparrow Day also celebrates the common biodiversity found in and around us and draws attention to its importance. So make 20 March 2010 a day to celebrate the common birds and biodiversity around you and raise a toast to the House Sparrow.

Is de Huismus verdwijnt

Waar de Huismus het onder de dakpannen laat afweten, is er een alternatief. Guido Brouwer stuurde het volgende bericht per e-mail: 'Ik zat van het weekeinde te genieten van de zon bij vrienden in de tuin en zag toen twee Boomkruipers, die aan de zijkant van een huis, steeds op dezelfde plek, onder de dakpanrand verdwenen. Dit ging de hele dag door en volgende dag ook. Gebeurt het vaker dat Boomkruipers onder dakpannen broeden?' Jaap Mulder reageert: 'Elk jaar broeden er in ons huis Boomkruipers die via de stenen muur onder het dakbeschoot kruipen. Niet onder dakpannen dus, maar ergens onder het houten beschoot tussen de hoogste stenen en het hout.'

Een waarnemer uit Zoetermeer wijst erop dat er bij hem in de

Een Indiase website spant zich in om de achteruitgang van de Huismus te beteugelen.

buurt al vele jaren Boomkruipers broeden in ventilatiespleten in flats. 'De soort is daardoor in Zoetermeer algemeen.'

In *het Vogeljaar* 56(1):47 heeft Henk Strietman over dit verschijnsel ook een stukje geschreven. J.G. Stuit uit Rijswijk heeft de Boomkruiper ook zien foerageren op een muur. Dat was in december 1993. In *het Vogeljaar* 94(1):19 kunt u hierover lezen. Daar staat ook een reactie van Jos Korenburg. Hij kreeg in 1985 een eervolle vermelding voor een foto van acht slapende Boomkruipers in een muur. Ook hier was het een winterwaarneming (17 januari 1984 te Groenlo). In het mooie blad *Duinstag* schrijven Martijn Verdoes en Dirk van der Plas ook over dit verschijnsel (1993 (3): 29-30).

Drieteenstrandlopers

Jeroen Reneerkens doet onderzoek aan de Drieteenstrandloper. Koos Dijksterhuis is de

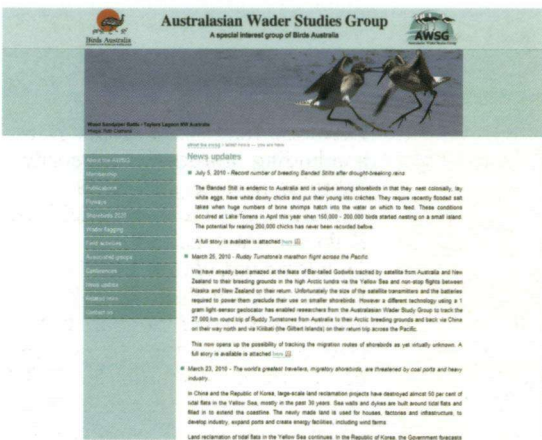

Koos Dijksterhuis, die ook een boek schreef over Drieteenstrandlopers, praat over deze vogels op Schiermonnikoog. Dit is te zien via YouTube.

biograaf van deze soort. In een filmpje – dat is te zien op YouTube – zien wij hem op Schiermonnikoog, waar hij vertelt en laat zien dat de soort het strand moet delen met mensen die hun hond lekker laten rennen, vliegeroplaters, sportieve watervaarders, bussen met toeristen en andere genietters van het wad. De aantallen overwinterende vogels lijken hier wel af te nemen. De vogels blijven hier de gehele winter of ze trekken door naar Afrika en wel naar Marokko, Ghana, Mauretanië, Banc d'Arguin en zelfs naar Zuid-Afrika. Van Zuid-Afrika naar hun broedgebied is twaalfduizend kilometer. Ze kunnen zeer plaatstrouwen zijn, zowel aan het overwinteringsgebied als aan de broedplek. In Nederland is gebleken dat de soort ook aan 'eilandhopperen' doet. Vogels van Vlieland worden ook op Schiermonnikoog gezien. Luister naar het verhaal van Koos Dijksterhuis op: <http://www.youtube.com/watch?v=fYD6UqXjGME>.

Steenloper vliegt

Een Rosse Grutto met een zender werd gevolgd vanuit Australië en Nieuw-Zeeland naar zijn broedgebied in de arctische toendra's van Alaska. De vogel vloog zonder tussenstop over de Gele Zee naar dat broedgebied. Vanwege de grootte van de zender en de daarbij behorende batterij waren dit soort zenders tot nu toe niet geschikt voor kleinere steltlopers. De techniek staat echter niet stil en zo is er een zender ontwikkeld die slechts één gram weegt. Daarmee kon ook een Steenloper worden gevolgd. De vogel vloog 27.000 km van en naar zijn broedgebied in het Noordpoolgebied. De Australische Steltloper Studiegroep kon dit resultaat melden. De vogel vloog van het broedgebied via Kiribati (vroeger de Gilbert Islands) en de Stille Oceaan naar

Een Australische website brengt het verhaal over de tocht van en naar het broedgebied van een Steenloper.

Australië. De terugweg ging over China. Zie op internet: <http://www.awsg.org.au/news.php>.

Steenuilen en wintervoorraad

Bij het controleren van nestkasten van Steenuilen in januari 2010 vond Luc Smit in een kast waar een Steenuil in zat ook een voorraad voedsel. Dit verschijnsel is wel bekend uit de tijd dat Steenuilen jongen hebben. In de literatuur is er over wintervoorraden echter niets te vinden. Mogelijk heeft één van onze lezers dit ook wel eens waargenomen?

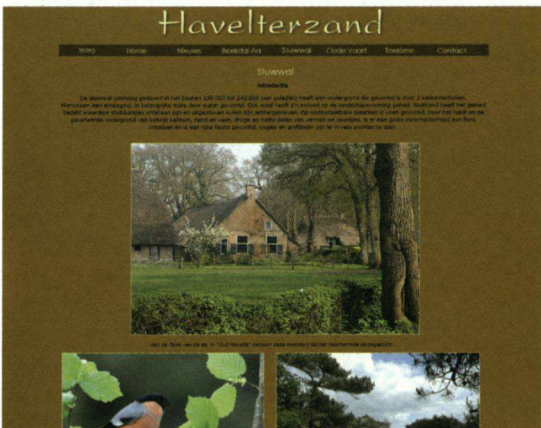
Van Otte Zijlstra kreeg ik al een reactie: 'Een tuinder uit Heerhugowaard belde mij op met de volgende mededeling: 'Hij was bezorgd of zijn Steenuilen de afgelopen winter goed waren doorgekomen. Vlak na de winter trof hij bij controle tot zijn grote verrassing 21 muizen aan

in de nestkast. Het betrof verscheidene soorten muizen'. Martin van de Reep e-mailt: 'Bij controles buiten het broedseizoen heb ik wel eens één à twee muizen aangetroffen. Deze winter heb ik nog na een week sneeuw twee muizen in een nestkast aangetroffen. Ook vlak voor een slechtweelperiode heb ik wel eens een muis of rat in de nestkast aangetroffen. Ik controleer buiten het broedseizoen alleen incidenteel om te achterhalen of we nog steeds met hetzelfde broedpaar te maken hebben. Dat gebeurt dus niet met grote regelmaat, dus het zou op toeval kunnen berusten. Ik ga dan ook eerder voor de stelling dat het slechtweervoorraden zijn en geen wintervoorraden. Mogelijk kunnen Steenuilen luchtdrukverschillen waarnemen en daar op anticiperen?'

Peter Boelee meldt: 'Ik houd mij dagelijks bezig met de controle van ruim 340 steenuilkasten op de Bevelanden, maar ik ben buiten het broedseizoen nooit een voorraad prooien in kasten tegengekomen. Zou het misschien van een ander dier afkomstig kunnen zijn, een klein zoogdier als de Hermelijn of Boomarter?' Als u ervaring heeft met dit verschijnsel meldt dit dan aan de auteur.

Op de website van 'Vogelwerkgroep de Bevelanden' is veel informatie over de vogels van de Zeeuwse eilanden Noord-Beveland en Zuid-Beveland te vinden.

Het Havelterzand is volgens de website 'De Parel van Drenthe'.

Interessante Websites

Natuurgebieden hebben steeds vaker een eigen website. Zo was Machiel de Vos mij een prachtige website van 'De parel van Drenthe': het Havelterzand. Deze aanduiding wordt op de website gebruikt en u mag daarover natuurlijk van mening verschillen. Kijkt u maar eens op: <http://havelterzand.nl/>.

De Zeeuwse website <http://www.vwgdebevelanden.nl> geeft heel veel informatie over de vogels op Noord- en Zuid-Beveland. Dat er ook een dag voor de Zeeuwse vogelaars is, wist ik niet, maar hier is te lezen dat de dag er is en wat er dan zoal gebeurt.

Seks doet het goed in de media. Heel leuk is het idee van Arno van Berge Henegouwen. Hij is bioloog en conservator bij het Museum in Den Haag en in die functie heeft hij een 'piepshow' gemaakt op de website: <http://www.wildewijdewereld.nl>. Deze website is gemaakt in het kader van het jaar van de biodiversiteit. Het begrip wordt uitgelegd en ook kunt u genieten van de piepshow. De duinen zijn voor natuurminnenden altijd interessant. Er vindt ook veel onderzoek plaats. De resultaten staan op de website van het Waternet: [http://www.waternet.nl/over_waternet/waternet_en_milieu/natuuronderzoek?Sbj=Eerste nieuwsbrief Natuuronderzoek 2010 verschenen](http://www.waternet.nl/over_waternet/waternet_en_milieu/natuuronderzoek?Sbj=Eerste%20nieuwsbrief%20Natuuronderzoek%202010%20verschenen). Veel interessante informatie.

Het Havelterzand in Drenthe.
Foto: Machiel de Vos.

Websites van vogelaars

Machiel de Vos heeft ook een eigen website: <http://www.machieldevos.nl>. Prachtige foto's laat hij daarop zien. De foto van twee Spreeuwen moet een opmaat zijn deze website te bezoeken.

Mocht u mij op zaken willen attenderen of naar aanleiding van bovenstaande

In het kader van het jaar van de biodiversiteit heeft het Museum in Den Haag een piepshow ingericht om het begrip biodiversiteit toe te lichten.

Spreeuwen.
Foto: Machiel de Vos.

reageren, dan kunt u mij bellen of schrijven. Mijn website vindt u op: <http://www.petercmeijer.nl>. Hier vindt u een link naar *het Vogeljaar* en de genoemde links uit de rubriek 'Vogels kijkt langs De Digitale Snelweg'. Ook de websites van vogelaars en vogelorganisaties kunt u hier vinden.

■ P.C. Meijer, Mossel 16, 1775 JB Middenmeer, (0227) 50 35 59, e-mail: digitalesnelweg@petercmeijer.nl.